

מהתיקנות הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של הרבי הקדוש רבי יואב יהושע ווינגרטן בעל ה"חלקת יואב" בן הגאון החסיד רבי נתן נטע נסתלק ד' חשוון (תרפ"ב)

הרבי הקדוש החלקת יואב, היה תלמיד מובהק של הרבי הקדוש בעל ה"אבני נזר" מסוכטשוב. אי אפשר לשער גדול דביקותו והתקשרותו לרבו מסוכטשוב עד זיבולא בתרייתא.

במרוצת השנים גבה מאד מעמדו של הרבי הקדוש החלקת יואב בעולם התורה ונחשב ל"תלפיות", בגלל ישיבתו על כסא הרבנות בכמה קהילות חשובות בישראל: ליטימורסק, גוסטינין, קינצק, ובעיקר הודות לספרו הנפוץ בישראל "חלקת יואב" שהוציא לו שם עולמי. אך הוא בגודל ענותנותו ראה את עצמו תמיד כתלמיד לרבו מסוכטשוב, והתבטל כל כולו אליו. אפילו בזקנותו, כשכבר נחשב לכתר התורה של יהדות פולין, לא חדל לטלטל את עצמו בנסיעה ארוכה מעירו קינצק לסוכטשוב מדי שנה בשנה.

פעם אמר לו רבו הקדוש האבני נזר: הגיע זמן לקבל "קייטלאך"! משך הרבי הקדוש החלקת יואב בכתפיו והתנצל: רבי, מה אעשה אם יבוא אלי יהודי ויבקש להיפקד בנך זכר? שאל אותו האבני נזר בדרך תמיהה, וכי אינך יודע מסכת יבמות, אנשים סבורים שניתן לפעול ישועות רק על פי נסתר, ואני אומר שיתכן לפעול גם על פי נגלה, אני יודע למשל קטע מסוים בנימוקי יוסף בבא קמא, שיכולים לפקד בו עקרות!

מי היה הרבי הקדוש שציוה לתלמיד לקבל קייטלאך

טעימה לא מצליחה, היה אמור להיות פה חנות מלאה עם קונים. הוא ענה לו, תשמע, אני בקושי עומד פה על הרגלים, אין לי כסף לפרסם את המאפיה. ואמר לו הקונה, תשמע, אני מוכן לעשות אתך ביזנעס, אני אדם עשיר, אני ישקיע כסף לפירסום, אני ישקיע כסף לשיווק, ונתחלק ברווחים חצי חצי. הוא הסכים ונהיה עיסקה, המאפיה הצליחה, עד שהם פתחו עוד סניף ועוד סניף ועוד סניף, הוא התעשר והצליח שלא כדרך הטבע.

הבן שולח מכתב לאביו המלך וכותב לו, שלום לך אבי המלך, למרות שזרקת אותי והיה לי מאד קשה, הצלחתי מעבר למשוער, אני היום עשיר גדול, [והוא חושב בלבו, אני ניצחתי!], עם כל זאת, על אף כל הקושי שהיה לי כשהייתי מחוץ לארמון, אשמח לסייע לך אבא המלך בכל מדינה בעולם, אני אפילו מוכן לשלוח כסף לאוצר המלוכה...

ואמר האבא המלך לבן, בני היקר, אני שמח שהצלחת, אבל תדע שמי שעמד מאחורי הספסל והציע לך לעבוד כנגן, זה היה על ידי, אפילו שהיית במדינה אחרת, ידעתי בכל רגע איפוא אתה, לא יכולתי לשמוע שאתה שוכב ברחוב, ולכן דאגתי לכסף למתווך המתווך שכר את אחד האזרחים להציע לך את העבודה הזאת, אכן לא היה לך בזה עבודה מוצלחת, אבל זה העסיק אותך לפחות. בעל המאפיה שהעסיק אותך, גם זה היה על ידי, הוא לא חיפש עובדים, אני דאגתי שישלמו לו כפול, כדי שישכים להעסיק אותך.

בעל החנות שממנו השכרת את החנות גם זה היה על ידי, הוא הלך לברר אצל אדם קרוב אלי באותו מדינה, אותו אדם סיפר לי על המשא ומתן, אמרתי לו, קח מחיר כפול ותשכיר לו את החנות במחיר נמוך. האדם שבא לטעום את הקורסון גם היה על ידי, לא יכלתי לשמוע שאתה לא מצליח, שלחתי את אחד מהעשירים שיפרסם אותך והקמתם ביחד חנות של מאפים, אני שילמתי את חומרי הגלם הכי טובים, ואני שמח שניצחת.

זה המשל, ומה הנמשל, ככה זה בחיים, לא עליכם אנחנו לא תמיד עושים רצון המלך - בורא עולם, אנחנו לא עליכם מורדים, אנחנו אפילו אומרים לעצמינו, אני ניסה להצליח לבד. אבל אנו בניגים לה' אלקינו, בורא עולם הולך איתנו על כל צעד ושעל, "למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך", גם אם נראה לנו שהצלחנו, אך באמת הוא שולח את השליחים, והנצחון הוא אך ורק שלו.

(מתוך הפתיחה לשיעור - כתובות דף עו, כ"ד אלול תשפ"ב)

המקור לעשיית חלאקה בקבר שמעון הצדיק

את הוד כבוד קדושת הרבי מטאלנא זצוק"ל הכרתם, זכיתי בחמלת ה' עלי לראות הרבה את הרבי הקדוש מטאלנא זצוק"ל בשכנת בית וגן בירושלים, מי שהתבונן בדמותו ראה צדיק מזודות שעברו שמואס בכל עניני העולם הזה.

מהדף היומי שלנו (נדריים דף ט:): דייק הרבי מטאלנא זצוק"ל הסבר למנהג בירושלים לעשות את החלאקה - התגלחת הראשונה והפאות, לילד שנהיה בגיל שלש, אצל הקבר של התנא הקדוש שמעון הצדיק.

דהנה הגמרא מספרת ככה: אָמַר שְׁמַעוֹן הַצַּדִּיק, מִיָּמַי לֹא אֶבְלָתִי אֶשֶׁם נְזִיר טָמֵא, אֶלָּא אֶחָד. פֶּעַם אָחַת בָּא אֶדָם אֶחָד נְזִיר מִן הַדְּרוֹם, רְאִיתִיו שְׂהוּא יָפֵה עֵינָיו, וְטוֹב רוּאִי, וְקוֹצוֹתָיו סְדוּרֹת לוֹ תַלְתָּלִים. אָמַרְתִּי לוֹ, בְּנִי, מַה רְאִיתָ לְהַשְׁחִית שְׁעָרְךָ זֶה נְאֻמָּה? אָמַר לוֹ, רוּעָה הִייתִי לְאָבָא בְּעִירִי, וְהִלַּכְתִּי לְמֵלֶאֱת מִיָּם מִן הַמַּעַן, וְנִסְתַּלַּלְתִּי בְּבֹאָה שְׁלִי, וְפָחַח יָצְרִי עָלַי, וּבִקֵּשׁ

מי ניצח בסוף האבא המלך או בנו?

השבוע בדף היומי (נדריים ט:): נלמד בסייעתא דשמיא, ופחו עלי יצרי וביקש לטורדני מן העולם, אמרתי לו, רשע, למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך. נספר סיפור שסיפר לי ידידי, חן על פניו תמיד, צהלתו בפניו תמיד, הרב ישראל אלבוים שליט"א:

היה מלך חשוב ויקר שהיה לו בן יחיד, כמובן שהמלך נתן לבנו יחידו הכל בכל מכל כל, יחס טוב, אהבה, כבוד, כסף, הנאות, כל השפיע שבעולם, אך לצערנו בן המלך התחבר לחבורה לא מוצלחת, ועם הזמן הוא הדרדר לתהומות קשים ונוראים, פחו עליו יצרו וביקש לטורדו מן העולם.

המלך ניסה להניא את בנו - יורש העֶצֶר, לדבר אל לבו שלא לילך מדחי אל דחי, שיחזור לדרך המלך, אבל לצערנו הדיבורים של המלך לא הועילו, ההדרדרות היה כה נוראה, עד שזה כבר ביזה את כבוד המלוכה, שילד מיושם כזה מסתובב בחצר המלכות. המלך אמר לבנו, בני היקר אני מאד מצטער, אני לא יוכל לגדל אותך יותר בארמון, אני לא יוכל יותר לתמוך בך, ואני מבקש שתצא מן הארמון.

הבן הצטער צער נורא, אבל אמר לאביו המלך, בסדר, אני יצא מן הארמון, אבל תראה שאני יגדל, אני יסתדר לבד, ואני יצליח בחיים. הבן חשב אל לבו, ימים ידברו, מי ניצח, האבא המלך או הבן. הם נפרדו לדרכם, הבן לקח את המזוודה עם המטלטלים שלו ויצא מהבית, וטס למדינה אחרת שאף אחד לא הכיר אותו. לא היה לו איפוא לאכול, איפוא לשתות, איפוא לישון, הוא מצא ברחוב ספסל נוח ונשכב עליו בלית ברירה.

לפתע אדם טוב אחד טופח לו על הכתפיים ואומר לו, אני רואה שאתה ישן ברחוב, אני צריך גנן, בוא תהיה הגנן אצלי בבית, אני ישלם לך משכורת. הבן שמח מאד שכל כך מהר ההצלחה מאירה לו פנים, והתחיל להיות גנן, הגם שהשתכר רק קצת, אך העיקר שהוא מצליח לחיות. אך תוך כדי הוא החליט שלא, זה לא תכלית, צריכים קצת להתקדם בחיים, אמר לבעל הבית, שהוא לא יוכל להמשיך. כמובן שהבעל הבית הצטער שהעובד שלו כבר מתקדם לעבודה אחרת.

תוך כדי שהוא הולך לשוק, יצא לו לשוחח עם בן אדם שיש לו חנות של עוגיות ומאפים טעימים, האדם שאל אותו אם הוא רוצה להיות מנהל החנות, אה, הוא הסכים מיד, ואכן התחיל לעבוד בחנות הקונדטוריה כמנהל, והשתכר יפה מאד, ואפילו חסד לעצמו כסף.

יום אחד הוא הבחין שמול החנות עומדת חנות ריקה להשכרה, הוא החליט לשכור את החנות, ולפתוח שם ממול איפוא שהוא עבד, חנות קונדטוריה חדשה, הוא כבר יודע איך מפעילים קונדטוריה. הוא התחיל משא ומתן עם בעל החנות הריקה, כדי לפתוח שם חנות מאפים. בעל החנות אמר לו, תשמע ידידי, אני לא משכיר את החנות לכל אחד, אתה גם ילד צעיר, תן לי כמה ימים לברר עליך ואני יחליט. הוא נלחץ מאד, הרי כשיברר עלי יתברר לו שאני בן המלך שנתגרשתי מארמון המלוכה בבושת פנים, ומי יודע מה יהיו התוצאות.

אחרי כמה ימים מצלצל הבן אדם ואומר לו, שהוא מסכים להשכיר לו את החנות במחיר זול! בן המלך שמח מאד ופתח שם מאפיה, אבל לא היה לו כסף לפרסם את המאפיה, לשווק את המאפיה, ולכן התחיל העסק קצת לקרטע.

יום אחד נכנס בן אדם למאפיה והזמין קורסון עם שוקולד, זה היה כל כך מתוק, הוא כל כך התלהב מהטעם של הקורסון, וביקש עוד ועוד, ואמר לבעל המאפיה, תשמע, אני מבין קצת באוכל, איך יכול להיות שכזה עוגה

בורא
עולם הולך
איתנו על
כל צעד
ושעל

מיני מתיקה

בשבת קודש שבת פרשת כי תבוא, שבת סליחות, בורא עולם האיר לי ווארט בחמלת ה' עלי ובסייעתא דשמיא, בזמן שהחזן שר בליל שבת קודש לכה דודי. יהודי רוצה לקבל על עצמו לקראת הימים הנוראים קבלה טובה, אבל המלך זקן וכסיל היצר הרע, מנסה לקרר אותנו, העצה לזה, **התעורי מעפר קומי**, תתנער מהגלאטע, תתנער מהבוץ. וכשזה יורד, **התעורי התעורי**, אפשר להתעורר ולהתקרב לבורא עולם.

אך אז היצר הרע שוב מנסה להכשיל, מה? נהפכת לצדיק גדול? התשובה היא, **לא תבושי ולא תכלמי**, ויגבה לבו בדרכי ה', כן, נהייתו צדיק. ובסוף יתקיים, **ימין ושמאל תפוצי**, ההתעוררות תדביק עוד אנשים מימין ומשמאל.

(מתוך הפתיחה לשיעור - כתובות דף עג, כ"א אלול תשפ"ב)

לְטוֹרְדְנֵי מִן הָעוֹלָם. אֲמַרְתִּי לוֹ, רְשָׁע, לָמָּה אַתָּה מִתְגַּאֲהָר בְּעוֹלָם שְׂאֵינוֹ שָׁלֵף? בְּמִי שֶׁהוּא עֵתִיד לְהִיּוֹת רַמָּה וְתוֹלְעָה? הַעֲבֹדָה שְׂאֵנְלָחֵף לְשָׁמַיִם. מִיָּד עֲמֹדְתִי וְנִשְׁקַתִּיו עַל רֵאשׁוֹ, אֲמַרְתִּי לוֹ, בְּנִי, כְּמוֹתֶךָ יִרְבוּ נִזְרֵי נְיָרוֹת בִּישְׁרָאֵל.

אומר הרבי מטאלנא, הרי רואים ששמעון הצדיק התפעל כל כך מחלוקתו, מתגלחת שהוא לשם שמים, והנה כשעושים חלוקה לילדים, הרי עושים לו את הפאות של הראש לשם שמים, ולכן הולכים על הקבר של שמעון הצדיק כדי שזכותו יגן על הנער. ואכן הרבה אנשים שלא נוסעים בל"ג בעומר רבי שמעון במיוחד, כי קשה להם הדרך, הולכים לקבר שמעון הצדיק, בל"ג בעומר ובכל השנה.

(מתוך הפתיחה לשיעור - במחזור הקודם נדרים דף ט, ט"ז סיון תשע"ה)

האלף לך דף היומי

החכם מכל אדם, שלמה המלך הקריב פעם אלף קרבנות ביום אחד, אומרת הגמרא במסכת שבת (דף ל), ובמסכת מכות (דף י). כי טוב יום בחצירך מאלף, זה פסוק בתהלים (פד, יא), טוב לי יום אחד שאתה יושב ועוסק בתורה מאלף עולות שעתיד שלמה בנך להקריב לפני על גבי המזבח. מי שילמד את הגמרא במסכת שבת ובמסכת מכות, יקבל חשקת התורה, בורא עולם לא רוצה להקדים אפילו לא ביום אחד את פטירתו של נעים זמירות ישראל דוד המלך, כדי שילמד עוד יום אחד את התורה הקדושה.

מחר יהיה האות הזה, מחר בסייעתא דשמיא בדף פו במסכת כתובות, יהיה "דף האלף" בלימוד הדף היומי, כי טוב יום בחצירך מאלף. תשעים ותשע שנה מהראש השנה של שנת תרפ"ד, שבה הכריז מרן הרבי הקדוש בעל האמרי אמת מגור זצוק"ל, איך גיי לערנען דעם דף היומי - אני הולך ללמוד דף היומי! היה זה בהפסקה אחרי מנחה, ובכך יצא לפועל להלכה למעשה ההכרזה של הרבי שלנו, הרבי של כלל ישראל, מרן ראש ישיבת חכמי לובלין, הגאון הקדוש רבי מאיר שפירא [יומא דהילולא ז' חשוון] בכנסיה הגדולה ביום ט' אלול שנת תרפ"ג על תוכנית לימוד הדף היומי, מאה שנה מההכרזה שמהדהד כל יום ויום.

מורי ורבותי, אני רוצה לפנות לאלו שלא טעמו עד עצם היום הזה את הטעם המנוק של לימוד הדף היומי, טעמו וראו כי טוב ה'. אין היום תירוץ לאף אחד בעולם, "אין לי זמן ללמוד את הדף היומי", יש מאות מגידי שיעורים בקול הלשון בכל שפה, יש שיעורים פנים מול פנים מול המגיד שיעור, בכל מקום בארץ. בדרך לכולל הלוך, תשמע באוזניה של הפלפון חצי שיעור בקול הלשון, ובדרך חזור תשמע את החצי השני, מי מדבר על בן אדם שלא זוכה כל היום ללמוד תורה.

אכשר דרא, כל אחד יכול לבחור לעצמו מגיד שיעור כלבבו, אתה אוהב להעמיק, קח לך חברותא טובה, אתה אוהב ללמוד לבד, יש ברוך השם מבחר גמרות עם הסבר, העיקר להיות חלק מכלל ישראל די בכל אתר ואתר.

כשדברתי בנושא עם המגיד שיעור הנודע בעל "כבוד שבת", רבי יקותיאל אלימלך פרידמן שליט"א מארה"ב, הוא אמר לי ווארט נפלא, אנחנו לומדים השנה כל חודש באיך לא סיים טוב, אבל מידה טובה מרובה, פרק חמישי זה נגד המידה החמישית, אך 'אפס', נמצא שבלימוד מסכת כתובות אנחנו מהפכים את מידת הדין למידת הרחמים.

(מתוך הפתיחה לשיעור - כתובות דף פה, ד' תשרי תשפ"ג)

מרן רבינו רבי מאיר שפירא זצוק"ל נואם בהנחת אבן הפינה לישיבת חכמי לובלין

תשרי מסכת כתובות, והנה מסכת כתובות הוא י"ג פרקים, כנגד י"ג מידות של רחמים, ופרק החמישי בכתובות זה פרק 'איך' על פי, והרי כתוב שמי שהתחיל באיך לא סיים טוב, אבל מידה טובה מרובה, פרק חמישי זה נגד המידה החמישית, אך 'אפס', נמצא שבלימוד מסכת כתובות אנחנו מהפכים את מידת הדין למידת הרחמים. כולכם מוזמנים ללימוד הדף היומי!!!

חיל ורעדה יאחזון, שאנחנו ברוך השם מחזיקים כבר בדף "האלף" מתחילת הדף היומי. למה אמרתי חיל ורעדה יאחזון, הרי זה שמחה גדולה, שמחה עצומה, שמחת התורה על כל דף גמרא שאנחנו לומדים. רק אנחנו נתחיל היום את השיעור, בשביל דף פו - הדף האלף, בסוף דף פה: והמילים שנפתח בהם את השיעור היום, זה מילים שהכניס לי רטט בכל עצמותי: אמר ליה רבא לבריה דרב חייה בר אבין, רבא אומר לבנו של רב חייה בר אבין, תא אימא לך מילתא מעלייתא דהנה אמר אבון, בוא אני יגיד לך א גוט ווארְט - דבר מעולה שהיה אביך אומר.

וזה מחזיר אותי לתחילת הקשר שלי לדף היומי, על ידי אבי מורי רבי שמואל צבי בן רבי בנימין, שהיה רב בית הכנסת סוכטשוב בבני ברק, וראש כולל סוכטשוב. הלך לאבא בחיים שאני בתור בחור צעיר יגיד שיעור דף היומי. אז בורא עולם כיוון, שנתחיל היום את השיעור במילים אלו, תא אימא לך מילתא מעלייתא דהנה אמר אבון, כדי להזכיר את אבא - רבי שמואל צבי בן רבי בנימין, בדף האלף שאנחנו לומדים מתחילת המחזור.

נספר סיפור מאבא שקשור לדף היומי, אי אפשר לתאר איזה אהבת התורה פער באבא, הדבר הכי משמח אצל אבא היה, לזפות יהודי שיעור גמרא, אבא היה מוסר פעמיים ביום שיעור דף היומי, בבוקר מסר שיעור גמרא לבעלי בתים, בבית הכנסת בית דוד בבני ברק ברחוב בן זכאי, ובלילה מסר שיעור בסוכטשוב. פעם בסיום של מחזור הדף היומי, קם יהודי שעבר את גיל השמונים ואמר: כשהתחלנו ללמוד את המחזור הנוכחי, דפק בי רבי שמואל צבי קובלסקי להשתתף בשיעור דף היומי. ענית לו, אני כבר יהודי זקן, בשביל מה אני יתחיל עכשיו את הדף היומי, איך אומרים, כמה זמן אני כבר ישרוד... במילא לא אוכל להמשיך עד סוף המחזור.

אמר לי רבי שמואל צבי - אבא זצ"ל, אם תתחיל את הש"ס תזכה לסיים! היהודי הזה לא הסתפק בדברים שבעל פה, הוא ביקש מאבא הבטחה בכתב, אבא הוציא לו פתק מהכיס, והוציא עט, וכתב לו שטר, שאם הוא יתחיל את המחזור הוא יסיים! והיהודי הזה הוציא את הפתק בסיום הש"ס, והראה לכולם, הנה ההבטחה, והנה המימוש, רבי שמואל צבי הבטיח, רבי שמואל צבי קיים. כמובן שהדברים האלו עוררו להרבה אנשים להצטרף למחזור החדש בדף היומי. (מתוך הפתיחה לשיעור - כתובות דף פו, ה' תשרי תשפ"ג)

מאצרות הפרשה

הקדושת לוי מבאר בדרך רמז את הפסוק (ו, יד) **קינים תעשה את התיבה**, שה'תיבה" - מרמז על הדיבורים של התורה והתפילה, וזהו קינים תעשה את התיבה, קינים מלשון ק"ן ציפור (דברים כב, ו), לשון דירה, כלומר, שתהיה מדובק ומקושר בתוך התיבה והדיבור, כשאתה מדבר בעבודת הבורא יתברך בתורה ובתפילה.

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

להרצאות | לשיעורים | להנצחות | לתגובות | לתרומות, ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661